

**Mezinárodní standardy účetního
výkaznictví**

[Charakteristika předmětu]

- Harmonizace účetnictví.
- Direktiva EU, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví.

Požadavky na ukončení předmětu

- 50 % účast.
- **Prezentace (jedna povinná + další, při nesplnění povinné prezentace odpočet 10 bodů ze zápočtového testu, za každou další nepovinnou připočteno 5 bodů k závěrečnému testu, maximálně 10 bodů, pouze u řádného termínu zkoušky).**
- **Průběžný test (60% úspěšnost).**
- **Zkouška**
 - **Písemná, teoretická a praktická část (příklady).**

[Literatura - základní]

- Hýblová, Sedláček, Valouch. Mezinárodní účetnictví. Skripta MU Brno. 2004.
- Hýblová, E. Mezinárodní účetnictví – pracovní sešit 2014.
- **SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 o ročních účetních závěrkách, konsolidovaných účetních závěrkách a souvisejících zprávách některých forem podniků, o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/43/ES a o zrušení směrnic Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (dokument přístupný ve studijních materiálech v ISU)**

[Literatura - doplňující]

- Krupová, L. IFRS, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Aplikace v podnikové praxi. Vox, Praha. ISBN 978-80-86324-76-0
- Šrámková, Janoušková. *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, praktické aplikace*. Institut svazu účetních, Praha. 2004. ISBN 80-86716-09-0
- Bohušová, H. Harmonizace účetnictví a aplikace IAS/IFRS. ASPI 2008. ISBN 978-80-7357-366-9
- *Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (IFRS) 2005*. Svaz účetních Praha. 2006 (Český překlad IFRS)

[**www.stránky**]

- www.iasb.org
- www.pwc.cz
- www.iasplus.com
- www.mfcr.cz

[Přednášky]

- Úvod, harmonizace účetnictví, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, Koncepční rámec.
- IAS 1 – Presentace účetní závěrky.
- IAS 8 - Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby.
- IFRS 1 – první aplikace IFRS.
- IAS 7 – Výkaz cash flow.
- IAS 16 – Pozemky, budovy, zařízení.
- IAS 40 – Investice do nemovitostí.
- IAS 38 - Dlouhodobý nehmotný majetek.
- IAS 17 – Leasingy.
- IAS 36 - Snížení hodnoty aktiv.
- IAS 2 - Zásoby.
- IAS 37 - Rezervy , závazky
- Peníze, pohledávky, finanční majetek – IAS 32 – Finanční nástroje, zveřejňování a prezentace, IAS 39 – Finanční nástroje – účtování a oceňování.
- IAS 18 – Výnosy.
- IAS 12 - Daně ze zisku, odložená daň.
- IAS 21 – Důsledky změn směnných kurzů cizích měn.

[Semináře]

- Úvodní seminář - **samostudium** - směrnice EU o účetních závěrkách.
- Organizační záležitosti , opakování základů účetnictví, směrnice EU.
- Konceptní rámec IAS.
- Sestavování účetní závěrky – IAS 1 – Sestavování a zveřejňování účetní závěrky, IAS 8 - Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby, IFRS 1 – první aplikace IFRS, IAS 7 – Výkaz cash flow.
- Dlouhodobý majetek – IAS 16 – Pozemky, budovy, zařízení, IAS 40 – Investice do nemovitostí.
- Dlouhodobý nehmotný majetek – IAS 38, Snížení hodnoty aktiv - IAS 36.
- Kontrolní test (opakování české legislativy a směrnice EU).
- Leasingy IAS 17.
- Zásoby – IAS 2, Závazky, rezervy – IAS 37.
- Peníze, pohledávky, finanční majetek .
- Náklady a výnosy – IAS 18 – Výnosy, Odložená daň – IAS 12.
- Postupy při přepočtu cizí měny – IAS 21 – Důsledky změn směnných kurzů cizích měn.
- IAS 20 – Účtování státních dotací a zveřejňování státní podpory; Výpůjční náklady – IAS 23.
- Případová studie převodu na IFRS.

[Průběžný test]

- V 5 týdnu semestru (19. – 23. 10. 2015)
- Kapitola 1 Harmonizace v EU (pracovní sešit)
- Příloha 3 Opakování (pracovní sešit)
- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 (Úvodní zdůvodnění, Kapitola 1, Oblast působnosti, definice, kategorie podniků a skupin. Kapitola 2, Obecná ustanovení a obecné zásady. Kapitola 3, Rozvaha a výsledovka, Přílohy III – VI.)

ÚVOD DO HARMONIZACE ÚČETNICTVÍ

[Cíl účetnictví]

- **ZÍSKÁVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ INFORMACÍ**
- 1) Soustava účetních záznamů (*zákon o účetnictví*)
- 2) Účetnictví je servisní činnost. Jeho funkcí je zajišťovat o ekonomické entitě kvantitativní informace primárně finanční povahy, které jsou užitečné pro rozhodování v oblasti ekonomiky (*Americký institut certifikovaných účetních ve formě standardu*)
- 3) Je vědou o sběru, záznamu, klasifikaci, sumarizaci, interpretaci finančních a jim obdobných dat takovým způsobem, aby mohla být činěna podnikatelská rozhodnutí. Je jazykem podnikatelské komunikace.
- 4) Účetnictví se zabývá kvantifikací ekonomických jevů v peněžním vyjádření s cílem shromažďovat, zaznamenávat, oceňovat a sdělovat výsledky minulých událostí a napomoci rozhodování
- (*3/4 Slovník účetních výrazů, vydaný Institutem účetních znalců Anglie a Walesu*)

[Regulace a harmonizace]

- **Regulace**
- **Regulace v ČR.**
- **Co je harmonizace?**

[Harmonizace]

**Mezinárodní regulace, sladění národních
úprav účetnictví, napomáhající k zajištění
vyšší srovnatelnosti účetních závěrek.
Nejde o sjednocení, o shodu, pouze o
sladění vnitřní logiky.**

[Směry harmonizace]

- **EU – SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2013/34/EU ze dne 26. června 2013 (nahradí 4, 7, 8 direktivu), povinnost členských států aplikovat do národní legislativy 7/2015)**
- **Mezinárodní účetní standardy (IFRS) od 1.1.2005 pro firmy kotované na burze (zákon 563/1991 Sb., v aktuálním znění, § 19, odst. 9 – “...účetní jednotky, které jsou obchodní společnosti a které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech EU, použijí pro účtování a sestavení účetní závěrky Mezinárodní účetní standardy...“)**
- **Světová harmonizace IAS/IFRS & US GAAP**
(Generally Accepted Accounting Principles, Mládek , R.: Světové účetnictví).

www.us-gaap.cz. www.a-is-a.cz)

[Směrnice EU]

- Úvodní zdůvodnění
- Kapitola 1, Oblast působnosti, definice, kategorie podniků a skupin.
- Kapitola 2, Obecná ustanovení a obecné zásady.
- Kapitola 3, Rozvaha a výsledovka.
- Kapitola 4, Příloha k účetní závěrce.
- Kapitola 5, Zpráva vedení podniku.
- Kapitola 6, Konsolidované účetní závěrky a zprávy.
- Kapitola 7, Zveřejňování.
- Kapitola 8, Audit.
- Kapitola 9, Osvobození a omezení týkající se osvobození.
- Kapitola 10, Zpráva o platbách vládám.
- Kapitola 11, Závěrečná ustanovení
- Přílohy III, IV, V, VI

[Novela zákona o účetnictví od 1.1.2016]

- Důsledek zavedení směrnice 2013/34/EU do národní legislativy
- Hlavní změny:
 - Zavedení zjednodušeného režimu pro malé a střední podniky.
 - Zrušení vykázání zřizovacích výdajů jako nehmotných aktiv.
 - Účtování aktivace a změn stavu výrobků do nákladů.
 - Zrušení mimořádné části výsledovky.
 - Změna struktury výkazů (hlavně výsledovka).

Mezinárodní standardy účetního výkaznictví

- Vydává Rada pro mezinárodní účetní standardy – International Accounting Standards Board.
- www.iasb.org.

[Je třeba rozlišit:]

- „Plné“ IFRS,
- IFRS pro malé a střední podniky.

[„Plné“ IFRS]

- **Mezinárodní účetní standardy = International Accounting Standards – IAS,**
- **Mezinárodní standardy účetního výkaznictví = International Financial Reporting Standards – IFRS.**

Standard pro malé a střední podniky

IFRS for Small and Medium-sized Enterprises, zveřejněn 7/2009

- **Standard pro malé a střední podniky, má být určen všem podnikům, které „nejsou zodpovědné vůči veřejnosti“, což jsou ty, které:**
 - **nepřekládají svoji účetní závěrku komisi pro cenné papíry nebo jinému regulačnímu orgánu a nehodlají tak učinit,**
 - **nespravují aktiva široké skupiny klientů (jako např. banka nebo pojišťovna),**
 - **zveřejňují svoji účetní závěrku externím uživatelům.**

[IAS/IFRS obsahují:]

- **Úvod a předmluva.**
- **Koncepční rámec.**
- **Standardy IAS/IFRS.**
- **Interpretace SIC (Standards Interpretations Committee) /IFRIC (International Financial Reporting Interpretations Committee).**

[Členění standardu]

- **Cíl standardu a rozsah působnosti.**
- **Definice pojmů.**
- **Způsoby oceňování.**
- **Kritéria pro rozpoznání (vykázání) položky v účetní závěrce.**
- **Požadavky na zveřejnění.**

Konceptní rámec

[**Koncepční rámec**]

- **Základní předpoklady.**
- **Kvalitativní vlastnosti účetní závěrky.**
- **Základní položky účetní závěrky.**
- **Podmínky zobrazení základních položek účetní závěrky.**
- **Oceňování základních položek účetní závěrky.**
- **Pojetí vlastního kapitálu a jeho zachování.**

[Složky závěrky]

- Výkaz o finanční pozici ke konci období (rozvaha).
- Výkaz o úplném výsledku za období (výsledovka).
- Výkaz o peněžních tocích za období.
- Výkaz změn vlastního kapitálu za období.
- Příloha obsahující přehled významných účetních politik a další vysvětlující poznámky.

[Uživatelé účetních informací]

- **Zaměstnanci.**
- **Poskytovatelé finančního kapitálu.**
- **Dodavatelé.**
- **Zákazníci.**
- **Vláda.**
- **Veřejnost.**

[Cíl účetní závěrky]

**Poskytovat informace o finanční pozici, výkonnosti
a změnách ve finanční pozici podniku.**

[Základní předpoklady]

Akruální princip

Předpoklad trvání podniku

[Kvalitativní charakteristiky]

- rysy, které činí položky účetní závěrky užitečné pro uživatele:
- srozumitelnost,
- relevance,
- spolehlivost,
- srovnatelnost.

Základní položky účetní závěrky

Aktiva, dluhy, náklady, výnosy, zisk, vlastní kapitál.

[Aktiva]

Představují pro účetní jednotku budoucí ekonomický prospěch, mají schopnost přispět v budoucnu přímo nebo nepřímo k přírůstku finančních prostředků podniku, jsou výsledkem minulých transakcí, není důležité mít vlastnické právo k aktivu, ale mít pod kontrolou užitek, který aktivum přináší.

Podmínky zobrazení

jistota budoucího ekonomického užitku

spolehlivost jeho ocenění

[Dluhy]

Současná povinnost podniku, která vznikla jako důsledek minulých událostí a která naopak v budoucnu vyvolá odliv ekonomických užitků.

Podmínky zobrazení

dostatečná pravděpodobnost budoucího odlivu ekonomických prostředků

spolehlivost jeho ocenění

[Vlastní kapitál]

Zbytkový podíl na aktivech podniku po odečtení dluhů.

[Zisk

]

Měřítko výkonnosti.

[Výnosy]

Zvýšení ekonomického užitku, které se projeví buď zvýšením aktiv nebo snížením dluhů, k němuž došlo v průběhu účetního období a které vede ke zvýšení vlastního kapitálu jiným způsobem než vkladem vlastníků.

Podmínky zobrazení

spolehlivost měření

dostatečný stupeň jistoty

$$\text{VÝNOSY} = \text{TRŽBY} + \text{PŘÍRŮSTKY}$$
$$(\text{INCOME} = \text{REVENUES} + \text{GAINS})$$

[Náklady]

Snížení ekonomického užitku, které se projeví buď snížením budoucí užitečnosti aktiv nebo nárůstem dluhů, k němuž došlo v průběhu účetního období a které se projeví snížením vlastního kapitálu jiným způsobem než odčerpáním vlastníky.

Podmínky zobrazení

spolehlivost měření

$$\begin{aligned} \text{NÁKLADY} &= \text{NÁKLADY} + \text{ÚBYTKY} \\ (\text{EXPENSES} &= \text{EXPENSES} + \text{LOSSES}) \end{aligned}$$

[Oceňování prvků účetní závěrky]

- **Historické náklady.**
- **Běžná cena.**
- **Realizovatelná hodnota.**
- **Současná hodnota.**

[Historické náklady]

Aktiva

Ocenění na úrovni peněz, nebo peněžních ekvivalentů nebo v přiměřené hodnotě, kterou by bylo potřeba vynaložit na jejich získání v době jejich pořízení.

Závazky

Na úrovni příjmů, které by bylo možno získat směnou při postoupení závazků nebo na úrovni peněz, kterou bude třeba vynaložit na úhradu závazků z běžného podnikání.

[**Běžná cena**]

Aktiva

Na úrovni peněz nebo ekvivalentů, které by bylo nutno zaplatit, jestliže by se stejné nebo obdobné aktivum pořizovalo v současné době.

Závazky

V nediskontované částce peněz vynaložených k zaplacení v současné době.

Realizovatelná hodnota (vypořádací)

Aktiva

Na úrovni peněz, které by bylo možno získat jejich prodejem při běžném vyřazení.

Závazky

Ve vypořádacích hodnotách, v nediskontované úrovni peněz nebo ekvivalentů, které bude třeba zaplatit při úhradě závazků v běžném podnikání.

[Současná hodnota]

Aktiva

Současná diskontovaná hodnota

budoucích čistých přítoků peněz, které se očekávají, že je položka bude vytvářet v podnikání.

Závazky

V současné diskontované hodnotě

budoucích čistých odtoků peněz, které se očekávají, že budou nutné k vypořádání závazků v běžném podnikání.

[Současná hodnota]

- Současnou hodnotu vypočítáme podle vzorce:

$$\sum_{t=1}^n \frac{P}{(1+i)^t}$$

- **P** – jednotlivé splátky
- **i** – úroková míra
- **n** – počet diskontovaných splátek

[Příklad 1]

Podnik koupil 1.1. roku 1 majetek za 500. Majetek se bude splácet 3 roky, vždy k 31.12. V rovnoměrných splátkách v hodnotě 201, úrok 10%. Rozvrhněte úrok metodou efektivní úrokové míry:

Rok (k 31.12.)	Splátka	Úroková míra	Dluh na začátku období	Úrok	Snížení dluhu
1.	201	10%			
2.	201	10%			
3.	201	10%			

[Příklad 2]

- Účetní jednotka zakoupila dlouhodobý majetek, závazek v hodnotě 3000 bude splatný za dva roky. Úroková míra je 6%.

[Pojetí a uchování kapitálu]

STANOVUJE CÍL, KTERÝ MÁ BÝT DOSAŽEN PŘI VYJÁDŘENÍ ZISKU

- **Uchování finančního kapitálu:**
 - **nominálně,**
 - **v jednotkách stálé kupní síly.**
- **Uchování produkčního kapitálu.**